

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija, [v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 50.

V Ljubljani, v petek 2. marca 1894.

Letnik XXII.

„Poglejmo nazaj, da pridemo naprej!“

(Dalje.)

„Človeštva kultura je velikanska, vi pa niste jedini nje nositelji; v vseh drugih stanovih jih je dosti več.“ Tako modruje dalje isti pisec. Povedati moramo zopet, da so bili časi, ko so bili „kutonosci“ ob enem skoro jedini „kulturonosci“ med narodi. Res je sicer, da v Slovencih sedaj duhovski stan ni jedini kulturonosci, a tega nam ne boste utajili, da so bili časi, in to še ni prav dolgo od tedaj, ko je slovenski duhovnik jedini širil med svojim ljudstvom pravo domačo, narodno kulturo, isto, kateri so se moške vašega kova z vso silo protivili. Duhovnik slovenski jedini je rešil slovenski rod, da ga ni preplaval val tujstva, da ga niso zbegali breznačajni renegati, rekrutujoči se iz vaših vrst. Moške po vašem kopitu nosijo kulturo med Slovenci še-le nekaj let sèm, nadaljujejo le to, kar so duhovniki začeli, kar so jim duhovniki izročili. Žal, da se kaže čedalje bolj, da vam je pristna domača narodna kultura neznana, da bočete vcepljati novo, iz tujstva zaneseno, s katero naš narod le kvarite in potujčujete!

Trda je ta izjava za vas, a ovreči je ne ne morete. Sami indirektno to priznavate, ko pišete: „Naše socijalno in javno življenje, kakšno je še bilo pred 15 leti! Bodoči kulturni zgodovinar slovenski imenoval bode neko dobo narodnega življenja na Kranjskem in na slovenskem Štajerskem dobo renegatstva. — Če si hotel do kruha priti, postati si moral renegat; če si hotel ta kruh obvarovati, moral si rodno ti ljudstvo zaničevati; če si hotel višje zlesti, moral si žveplo in ogenj metati na to ubogo teptano slovensko paro. Kruh je vse, brez jela ni življenja. Grdo je, pa tudi hudo, ako se tirja za kos kruha toliko, kakor se je tirjalo v neki dobi od učiteljev in uradnikov. Najžalostnejša doba naše zgodovine je ona, v kateri se je vse moštvo zametavalo in prodajalo za mal kos kruha, mal advancement. Jedinost naša je tej sramotilni prikazni

v našem življenju vsaj deloma konec naredila. Ze znači pri nas beseda „renegat“ nekaj sramotilnega.“

G. S—c, s temi besedami menda hočete dokazati, da je vaša stranka, ki je že celih 15 let (!) narodna, jedina nositeljica kulture med nami. Kdo neki vam bo verjel po taki izjavi? Kaj ne, to je pravi pravcati „argumentum ad hominem“?! Ko bi vsaj nekoliko bolj pametno in premišljeno pisali! Kdo neki bo zaupal ljudem, katerim vi, slavni politik, tako slabo spričevalo podpisujete? — Jedinost med duhovniki in laiki vas je torej otela renegatstva? Potemtakem smo vas duhovniki — iz blata potegnili! Hvaležni nam bodite za to! Pa še nekaj bolj zanimivega nam poveste: pri vas torej beseda „renegat“ že velja kot nekaj sramotilnega! Gospod S—c, ali še-le sedaj? Malo pozno je to! Med duhovniki se je renegatstvo smatralo kot sramotilni znak vsakemu, naj je zibal iz katerihkoli jaslí; renegati so nam odurni, zaničevanja vredni, ne še-le zadnjih 15 let, temveč že od pamtike! V duhovskem stanu bi pač take poturice lahko na prste našli v onem času, ko bi v vaših rajdah morali na prste šteti one junake, ki niso iz golega kruhoborstva zatajili domovine.

Poglejte pa sedaj v šole in videli in slišali bode, ako niste slepi in gluhi za resnico, komu je vse jedno, ali se Bog moli nemški ali slovenski, kje je kruhoborstvo? Z ozirom na taka očitjanja, zlasti pa gledé narodne brezbriznosti, katero nam podtikate v poučevanju veronauka, vračam vam smelo in z vso odločnostjo svarilo v obraz: „Medice cura te ipsum!“ Vi in vaši trabanti nas ne bote učili domoljubja; učite sami sebe in svoje otroke. Potrebni so vzgoje v slovenskem, domačem duhu. Vaše 15letno rodoljubje je še premlado, prepiskavo, da bi se mogli zanesti na-nje, da bi mu zaupali.

Učvrstite in pripravite se na hujši nov vihar, ki utegne kmalu priti čez rodno našo zemljo, da vašemu kronistu ne bo treba iznova beležiti dobe slovenskega renegatstva, da ne bote zopet po prestani ljuti vihri tožarili, da je „Slovenstvo proketo, ker ima vsaka doba našega razvitja nekaj, kar zna-

čaje njegovih sinov kvati“. — Ni je še bilo sile, ki bi vклонila vrat narodnemu duhovenstvu kranjskemu, ki bi mu spridila značaje, in ne bo je take sile, naj pripriha odkoderkoli! Pomnite, da naše rodoljubje ni od včera do danes, ni staro še-le 15 let, kakor vaše; staro je toliko, kakor je star mili naš narod slovenski. Ako kličete na vsa usta: „Renegatstvo tu, renegatstvo tam!“ kličite to med svojce; potrebni so tega svarila, a mi ga ne potrebujemo, zato ga odločno odbijamo. Ne sodite nas po svojem kopitu, podtikajoč nam egoizem in druge slabe namene! Čemu se izgovarjate: „Ne imenujem nobenega imena!“ Le imenujte jih, mi se tega ne bojimo! Povemo vam pa kar naravnost, ako se še kedaj znebite tako puhle in podle fraze, predrznili se bomo mi vam vrniti tako očitjanje ter tudi osebe imenovati ex praeterito et praesenti. Zavednim Slovencem bo gotovo hasnilo, ako vsaj enkrat do dobra spoznajo svoje napredne prvaške korifeje.

Ko se ponašate tako širokoustno in oblastno s svojim rodoljubjem, ko nam podajate tako „lepe“ nauke in svete, povejte vendar, kaj pa je storila že vaša napredna stranka imenitnega in blagonosnega za slovenski narod? Pokažite, da vas spoznamo po delih, ako menite, da vas krivo sodimo! Le pokazite čisti sad svojih žuljev žrtvovan narodu v blagor in radi premenimo svoje mnenje vam v korist, vašemu besedičenju pa prav nič ne verujemo. Pokažite svetu, kak „monumentum aere perennius“ ste že postavili brez trapistovskih in jezuitskih duhovnikov. Ni ga narodnega podjetja, pri katerem bi „kute brez omike“ ne sodelovale. Povsod so morali nazadnjaki priganjati naprednjake, da ni vse odrevenelo, vedno so morali mračnjaki razsvetljevati in navdihovati lučnjake, da ni vse zaspalo.

Z duhovskimi žulji so se zidale slovenske čitalnice in druge slične naprave, tudi novomeški „Narodni dom“. Ni je reči v narodu — čeprav je morda sedaj že kristalno liberalna — v katero bi ne bilo vzdanih mnogo, mnogo duhovskih žuljev. Kaj pa ste vi postavili sami s svojimi trdimi žulji?

S svojimi in svojih somišljenikov žulji bo po-

LISTEK

Čarovnik.

Spisal J. V.

(Dalje.)

Pozno je že bilo oni večer, ko sta zapustila Jožkovčovo krčmo. Pred hišo segla sta si še enkrat v roke ter se domenila, da se hočeta sniti prihodnjo nedeljo v nadaljno posvetovanje pri — Jedovcu.

In potem je krenil Jedovec po cesti navzdol proti svoji domačiji ter meril pot od desne na levo in od leve na desno in ne redkokrat potipal je tudi z rokami, je-li res tako malo trdno dno pod nogami, kakor so pričale njegove stopinje. Težko je dobil ono noč svojo domačijo...

Pót proti cerkvi pa je meril mežnarček nič drugače, nego Jedovec. Le, da ni stopal tiho proti svoji bajti: úkal je, da je odmevalo od gora in ubiral na čudne načine svojega grla hripave strune pojé tisto svojo najljubšo:

Jaz sem 'na revna, prerevna stvar
Sam Bog ve, kje je moj — párl...

Luna pa mu je svetila na pot in pozno še-le je zaspal — ono noč. Misliti je imel toliko...

O Jedovcu pa so govorili sosedje, da je imel oni večer še prav burno sejo — ž njo! Mogoče!

Najhuja seja pa je bila vsakako še le zjutraj, ko se je prikazal v veži — Kozaré ter resnim obrazom povprašal Marijano po — Matevžu!

Menila sta se potem z Matevžem mnogo, prepirala in kregala se in slednjič se domenila, da hočeta narediti o svečnici — obrajt do zadnjega viharja...

VIII.

Sveta noč, — božična noč!... Lahen mrak je pal čez snežni hrib in občutljiv mráz je pritiskal z mrakom k premrzli zemlji. Čarobni mir legel je čez celo vas. — Pozno je že!... Zaprta so že povsodi hišna vrata, a okna niso temna, kakor sicer o tem času, dremotna luč seva skoro iz vsakotere hiše skozi ledene šipe. Bedi malodane nočoj še cela vas, čeravno je odbila že zdavnaj tam v vaškem zvoniku — deseta ura. — In kakó ne bi bedeli, saj danes je — sveta noč, — b žična noč!...

Ko pa zapoje doli pri fari ob jednajstih ponočni zvon čez snežno plan ljubeznivo vaše zemljane v božji hram pozdravit novorojenega Zvelčarja svetá tedaj se odpro po vasi vrata za vrata in vaščan za

vaščanom hiti veselim srcem k fari — k polnočni maši...

Le gori konci vasi stopa čudna postava zavita v debel kožuh enakomerno pod staro črešnjo semtertje ne mené se za zvon, ki poje gori od farne cerkve. Da ne bi bil takó zavít v kožuhovino in da bi mu mogla luna malo bolj posijati v mraza zarudeli obraz, — takoj bi spoznali v tem nočnem sprehajalcu — mežnarčka. Butaro trsek tišči pod pazduho, v drugi roci pa ima trdo prevezano vrečo, v kateri se pihaje premetava nekaj — živega. Glavo pa tišči med kožuhov ovratnik in škripaje stopa po zmrzlem snegu. Mráz pa sili vanj, da že ne čuti več ni ušes, ni nosa.

Jedovca čaka mežnarček tam gori. Božična noč je bila tu, — usodni trenotek se je bližal!...

Ob jednajstih sta se zmenila sniti se tu gori pod črešnjo. In sedaj — zdavnaj je že odbila pri cerkvi doli jednajst in — še ga ni! Se je-li skesal, ga-li ne bo, se je morda le norčeval?

Tako je premišljal mežnarček ter pihal v mrzli zrak težko stopaje krog črešnje. Od časa do časa do časa pa je nevoljno pogledal s trate doli proti cesti, če-li že ne prihaja. A nikakega glasú ni bilo

stavilo slovensko duhovenstvo tudi slovenski gimnazij, slovensko učiteljske, in, ako Bog dá, tudi še kaj drugega, zaupajoč na pomoč Najvišjega in v podporo dobrih vernih Slovencev. Čemu nam torej zopet to očitati in oponašati? Ali zato, ker bo vse to slovensko, ali zato, ker bo katoliško?

Gospod S—c kaže tudi velikansko skrb za srednji stan; ne vemo, zakaj ne toliko za kmete in druge še večje trpine?! Ako vam je res na srcu ta stan, pomagajte mu, a ne z jezikom, temveč v dejanju. Samo toliko vedite, da s prisilno legalizacijo, z deželnim gledališčem, muzejem in drugimi sličnimi ukrepi in napravami mu ne bote ustregli. Sploh pa bodite prepričani, da Dolenjec v vaše in vaših trabantov usmiljenje mnogo ne zaupa. Pred vsem si pridobite zaupanja! Ako „kmet ne more biti zadovoljen s svojim gmotnim stanjem in nezadovoljen ob tla bije“, kakor pišete in morda tudi skušate, izjaviti moramo, da mi tega nismo krivi. Iz celega srca „mu privoščimo pečenega piščanca“. Le vprašajmo ga, zakaj jezno ob tla bije; povedal nam bo pravo, ker on sam najbolje vé, kje ga čevlji žuli. Povedal nam bo tudi, kdo mu trga piščanca izpred ust, in ne samo to, temveč tudi — kravico iz hleva! Kmetski in srednji stan nam še nikoli nista bila marioneta, nikoli jima še nismo vezali rok. Tudi zaradi Mahničevih načel ne bota izgubljena, ako se jih navzameta, ako ju kdo drugi gmotno ne ukonča. Ko imate toliko medenih nauk za srednji stan, povejte vendar, koliko ste mu pa že pomagali?

To naj bo v pojasnilo in odgovor na glavne v istem članku nakopičene in namršene trditve in tožbe zoper slovenske „klerikalce“. Gospod S—c! svetujem vam, da v drugič imejte vsaj toliko usmiljenja s svojimi čitatelji, da jim svojo hrano nekoliko vredite in opilite, sicer bi si kdo nad vašimi logičnimi skoki utegnil glavo razdrobiti. Hbrati pa tirjamo od vas, da v prihodnje dokažete, kar nam podtikate, očitati in predbacivate, sicer zaslužite, da vas imenujemo — tujca v slovenski koži!!

(Dalje sledi.)

Po deželnih zborih.

II.

Precej mirno je bilo letos zborovanje deželnega zbora v Gradcu. Razpravljale so se največ gospodarske stvari. Popolnoma se pa tudi tukaj niso dala v ozadje poriniti politična vprašanja, dasi radi priznavamo, da je nekoliko vplivala koalicija. Slovenci letos nikakor niso provzročevali nobenih razprav. Bili so pa nemški nacionaleci tista stranka, katera z vladnim postopanjem kratkomalo ni bila zadovoljna. Če so nemški nacionaleci tudi pri koaliciji vendar v Gradcu niso prezirali političnih vprašanj.

Videlo se je pa, da Slovenci na Štajarskem vzlic neugodnim razmeram napredujemo, da postajamo faktor, s katerim se začanja računati. Od nemške strani se je napadala vlada, da premalo stori za nemštvo na Spodnjem Štajarju. Slikala se je nevarnost, ki vže preti južnoštajarskim mestom. Očitno se je videlo, da Nemci nimajo upanja, da bi morda kedaj zopet pridobili še kmetske občine, temveč se vže boje za mesta. Spoznavajo namreč, da se jim vse majejo tla v mestih, da se to umetno zasajeno nemštvo ne bode dalo več ohraniti.

O tem niso več dosti razpravljali, kako bi

mogli pridobiti vže zgubljene postojanke, temveč le o tem, kako bi mogli ohraniti take, ko jih še imajo. Od vlade so v ta namen zahtevali čisto nemških šol v mestih s čisto nemškimi učitelji. Pri tem je pa značilno, da nimajo več zaupanja v učitelje, ki so se vzgojevali v Mariboru. Tamošnje učiteljske je čisto nemško in duh, ki veje v njem, je tudi največ čisto nemšk, ali vendar nimajo Nemci več upanja, da bi se dali ondi več vzgojevati učitelji, ki bi se postavili za boritelje v nemški tabor. Minevajo torej časi, ko so renegati rasli na Spodnjem Štajarskem kar iz tal. Slovenska narodna zavest se je tako močno razvila, da ljubezni do materinega jezika mladini ne more več izruvat in srca nobena nemška šola.

Dr. Starkel je zahteval, da se naj za nemške šole na Spodnjem Štajarskem kličejo učitelji, ki so rodom Nemci in so se izobraževali v Gradcu. Jedino v te nemške pijonerje imajo še zaupanje. Pri tem je pa ta nemški nacionalec še nekaj drugega priznal, priznal je, da je pravega nemštva še le kaj malo na Spodnjem Štajarju, da se more obdržati le še nekaj časa, ako se iz Slovencev rekrutujejo vedno novi nemškutarji. Priporočal je, da bi se v Gradcu na učiteljsko učila slovenščina za tiste, ki mislijo poučevati na Spodnjem Štajarskem. Čemu bode gospodom pač slovenščina, ako bodo le na nemških šolah učili jedino nemške otroke. Doktor Starkel je vendar zahteval, da naj se nemškim otrokom ne vriva slovenščina. Tak učitelj, ki li besede slovenski ne znal, bil bi pač najbolje jamstvo, da v nemški šoli ne bode poslovenjeval. Ali vendar dr. Starkel sam zaznava, da bi pod takimi učitelji nemške šole ne vspevale. Vzroka ni povedal, ali povedati ga tudi ni smel, če ni hotel priznati, kakšnega značaja in izvora je tisto južnoštajarsko nemštvo, ki je sedaj v taki strašni nevarnosti.

Mučila ga je gotovo bojazen, da bi nemške šole ostale prazne, ako bi vanje ne zahajali tudi slovenski otroci, kar bi bilo nemogoče, ako bi učitelj slovenski ne znal. Jedino tako je namreč mogoče napolniti nemške šole, da se vanje vabijo slovenski otroci, katerim mora učitelj s pomočjo slovenščine pomagati pri nauku, dokler se v šoli zadostno nemščine ne priučé. Starklova zahteva, da morajo učitelji za spodnještajarske nemške šole znati tudi slovenski, je torej najboljši dokaz, da so pravi Nemci tudi po dolnještajarskih mestih že redki in bi kmalu izginili, ako bi ne dobivali podkrepljenja iz slovenskega tabora.

Dosedaj so Nemci občno mislili, da za uradnike na Dolenjem Štajarskem ni treba slovenščine in tudi pod liberalnimi vladami se tako znanje ni zahtevalo. Letošnje deželno-zborsko zborovanje v Gradcu je pa pokazalo, da so se gospodje v Gradcu prepričali, da je za službovanje mej Slovenci potrebno znanje slovenščine in da niti pod koalicijsko vlado ni več upanja, da bi mogli mej Slovenci dobivati službe tudi Nemci brez najmanjšega znanja slovenščine. Deželni zbor je sklenil, da se bode na deželni realki v Gradcu učila slovenščina ne le za dijake, temveč tudi za uradnike, za zdravnike itd., ki hočejo iskati službe mej Slovenci. Slovenščina je nakrat tudi za nemško gospodo potrebna postala. Kakšen krik bi bil nastal pod Auerspergovo vlado, da je kdo kaj takega predlagal, kar križati bi ga bili hoteli, kajti tedaj so še bili štajarski Nemci

prepričani, da se bodo dali slovenski Štajerci ponemčiti po nemških šolah. Sedaj so pa opustili to misel, ko vidijo, da vsi dotični ukazi štajarskega deželnega šolskega sveta niso rodili zaželenega sadu, temveč le prouzročili odločen odpor mej Slovinci.

Sveda kakšnega posebnega vspeha ta slovenski pouk v Gradcu ne bode imel. Gospodje se bodo naučili le nekoliko slovenski lomiti in dobili bodo spridevalo iz slovenščine. Vsa stvar ima le namen, Nemcem omogočiti službovanje mej Slovenci. Slovincem bode torej sklep deželnega zbora le v škodo, ker bodo slovenski sinovi vsled vrivanja Nemcev težje napredovali v službah in večkrat morali kruha iskati drugod, in ker ljudje, ki bodo le na pol znali slovenski, ne bodo kdo vé s kakim vspehom poslovali. Vsekako pa je dokaz, da veljava našega jezika napreduje, če mu sami Nemci v Gradcu odpirajo v šole vrata.

Mej gospodarskimi vprašanji je tudi letos bilo jedno najvažnejše vprašanje o krajevnih železnicah. Na Štajarskem že več let imajo posebno veselje za grajenje krajevnih železnic. V Gradcu je poseben deželni železniški urad. Posebno bivši dež. glavar sedanji trgovski minister grof Wurmbrand je posebno gledal, da gradi kolikor je moč več krajevnih železnic. Ta mož je sploh delal na to, da se kolikor je moč razširi področje deželnega odbora; to je nekako ugajalo njegovi čistilnosti, da je imel pod saboj, kolikor je moč, raznih uradov. Krajevne železnice vsekako koristijo narodnogospodarskemu razvoju dežele. Semtertje se pa vendar opaža, da se je šlo predaleč. Gradile so se železnice, ki se ne izplačujejo in se tudi nikdar izplačale ne bodo. Zato so pa nekateri poslanci že letos opozarjali, da treba večje previdnosti pri grajenju železnic.

Ker tudi pri nas na Kranjskem nekateri mislijo, da bode dežela srečna, ako le dobi dosti železnic, se nam zdi potrebno opozarjati na skušnje na Štajarskem. Mi nismo proti temu, da se gradé železnice, kjer so potrebne in je upanje, da se izplačajo, kakor zveza dolenske železnice s hrvatskimi železnicami, ki bode le povzdignila promet in dohodke na sedanji dolenski železnici; ali nikakor se pa ne bi mogli sprijazniti z mislijo, da se kar vzame več milijonov na posodo za grajenje železnic, potem pa zemljevid v roko, ter se pogleda, kje bi bilo še moč potegniti kako železnico. Vsaka stvar ima svoje meje in grajenje železnic utegne finančno tudi uničiti deželo, ako se pri tem dovolj previdno ne postopa in se večkrat preveč ozira na želje posamičnikov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. marca.

Srbske šole na Hrvatskem. Srbske občine na Hrvatskem so prosile, da se premeni deželni šolski zakon. V svojih prošnjah zahtevajo, da bi se srbske verske šole popolnoma odtegnile državnemu nadzorstvu in se podredile srbskemu cerkvenemu kongresu. Nadalje srbske občine zahtevajo, da bi se z deželnimi denarji podpiralo snovanje srbskih avtonomnih šol, kjer sredstva srbskih občin v to ne zadostujejo. Člani šolskega odseka so pa mislili, da te želje niso opravilne. V verskem oziru se Srbom ne delajo v njih šolah niti najmanjše ovire. Ko bi se podredile srbskemu cerkvenemu kongresu, bi se le v njih v obilnejši meri ložje gojilo nasprotje proti hrvatstvu, ki se sedaj goji že v obilni meri. Glavno besedo ima v srbskih šolah že sedaj srbska duhovščina. Odsek je na to jednoglasno zavrnil srbske zahteve. Celó v vladnem taboru ni bilo nobenega zagovornika srbskih zahtev, dasi se sedanja vladna stranka rada laska Srbom in so baš Srbi jedna najmočnejših opor sedanje hrvatske vlade. Pa tudi v plenumu se bodo srbske zahteve gotovo zavrnille. Za-nje bodo glasovali jedini Srbi, pa še ti morda ne vsi.

Preustrojenje ruske akademije generalnega štaba. Rusko vojno ministerstvo je sklenilo preustrojiti Nikolajevsko akademijo, kjer se izobražujejo častniki za generalni štab. Od sedaj se bodo v to akademijo vsprejemali tudi častniki, ki ne vstopijo v generalni štab in si žele pridobiti večjo omiko. Število slušateljev te akademije bode se povišalo od 70 na 314. V prvih dveh letnikih se bodo učili predmeti za vse slušatelje jednako. Kdor bode dovršil ta dva letnika bode smel nositi akademijsko znamenje, srebrnega državnega orla obdanega z lovorikami, in zagotovljeno mu bode hitreje napredovanje v službi in višja plača. Tretji

le maček je jezno praskaje trgal vrečo ter tu pa tam zamijavkal v tiho noč.

Ena — dvé — polu že! In še ga ni! Mežnarček je jel obupavati in že je mislil vreči od sebe butaro in odvezati mačku vrečo — kar se prikaže po klanecu gori črna postava. Bil je Jedovec. —

Naglo je letel hropé po klanecu navzgor proti trati.

„Lej!“ jekne bliže prišedši, „lej, kakor bi mi hotelo vse nagajati!“

„Kaj pa? Morda si kaj pozabil?“ povprašuje skrbno mežnarček.

„Pozabil nič! Ali nje, nje ni bilo spraviti. En čas je upila, da naj grem jaz k polnočni maši in potem zopet, da gre ona in potem zopet da jaz in slednjič je šla le ona. Tako me je zamudila, še kožuha nisem imel časa vzeti. U, kak mrz! Koliko je pa že ura, mežnarček?“

„Polu je ravnokar udarilo!“

„Polu že? Res! Tedaj pa brž vzemi, kar imaš, — drva, mačka, brž! Imaš vse?“

„Vsé, vsé!“

In spustila sta se v dir in letala sta po škripajočem srénu drug za drugim, kakor bi jih podile furije...

„Na Poljano greva!“ šepne Jedovec med tekom mežnarčku. Ondi na Pocinovi šumi križajo se štiri pota: ena pelje naprej na Koroško, druga sem na Kranjsko, ena drži gori na Čoseljnovce senožeti, druga pa gori na Medvedjek. Tam bo najbolji!“

„Že prav!“ odgovori mežnarček težko sope za Jedovcem. Bila je slaba pot.

„Tu imaš! reče čez nekaj časa zopet Jedovec ter pomoli mežnarčku malo steklenico. „Pij malo, da boš koražnejši, da se kaj ne ustrašiš! Tega Bog vari!“

„O to pa to!“ deje mežnarček globoko dihaje ter sladko nagne steklenico.

In potem sta zopet dirjala naprej po zamrzlem snegu...

(Konec sledi.)

letnik bodo obiskovali le tisti častniki, ki vstopijo v generalni štab. Pouk v tretjem letniku bode samo praktičen in častniki, dovršivši ta letnik, vstopijo takoj kakor stotniki v generalni štab. Dosedaj je vsak slušatelj akademije po svoji volji učil se nemščine ali pa francoščine, od sedaj se bodo pa morali učiti obeh teh jezikov.

Finančni program italijanske vlade, če se izvede, hudo bode škodoval nekatere pobožne in dobrodelne ustanove in juridične osebe, katere so prisiljene po zakonu premoženje svoje naložiti v državnih papirjih. Tako zgubi milanska občna bolnica kacic 120.000 lir, Propaganda fide blizu toliko, kapitulariji sv. Petra po 800 lir na leto. Vzlic temu rentni davek nema toliko nasprotnikov v zbornici, kakor drugi nameravani davki. Da so prizadete le pobožne ustanove, ne pa tudi židovski kapitalisti, bi nekateri liberalni poslanci za ta davek še z navdušenjem glasovali. Vlada se pogaja z raznimi strankami o svojem finančnem programu, ali pogajanja se ne vrše gladko, poslanci se hudo branijo glasovati za nove davke. Mnogo jih zahteva, da se pomanjšajo previsoki vojaški stroški. Kralj baje misli tudi pustiti del svoje plače, da bi se država lažje pomagala iz finančnih zadreg.

Rumunija. Ne le v Srbiji, temveč tudi v Rumuniji ni vse prav v redu. Zadnji čas se v raznih krajih pojavljajo kmetijski nemiri zaradi novega občinskega davka. Opozicija sklicuje kmete in jih hujska proti vladi. Nedavno so kavalerijski častniki napravili štrajk, ali svojega namena niso dosegli. Vlada je nekatere kar odpustila, druge pa postavila v dispozicijo. Opozicija po svojih shodih te kaznovane častnike proslavlja kot mučenike, katerim je vlada naredila silno krivico. Poleg tega pa tudi trgovska pogodba z Avstrijo služi opoziciji kaj dobro za agitacije proti vladi. Stališče vlade je težavno in le z odločnim postopanjem bode mogla ohraniti red v deželi. Kakor v Bolgariji in Srbiji ima tudi rumunska opozicija oporo v Rusiji, katera je že večkrat pokazala, da bi rada odstranila sedanjega rumunskega kralja. Mnogo krive tem žalostnim razmeram so pa tudi premene političnih uradnikov pri vsaki premeni vlade. Odstavljeni uradniki so potem najhujši nasprotniki vlade. Tako je v Krajevo bil neki bivši prefekt s posestva, ki ga ima v najemu, poslal 700 kmetov, da so razgrajali.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. marca.

(Foersterjev koncert.) Z veseljem poročamo o nenavadnem uspehu, katerega je dosegel včeraj g. Foerster ml. Glasbena dvorana je bila skoro polna, ko je nastopil mladi umetnik pred občinstvom. Igral je le skladbe, ki zahtevajo najvišjo tehniško izobrazbo. Še bolj pa, nego njegovo skoro nepojmljivo spretnost, občudujemo pri njegovi igri globoko čutenost in premišljeno predavanje, ki pričaruje iz mrtvega glasbila glasove, dihačoe čut in življenje. Njegova igra prevzame srce, da pólje in trepet, kakor glasovi, ki se s čudovito lahkoto porajajo izpod njegovih prstov. Taka igra privablja pred oči poslušalčeve konkretne prikazni, ki se gibljejo in boré, kakor umetnik hoče. Že po prvi točki Schubert-Lisztovem „Popotniku“ — mu je podarilo občinstvo krasen venec. Če ne bi bil igral nič drugega, zaslužil bi bil venec s to skladbo, v kateri je krasno izrazil prehode od največje razburjenosti do tihe milobe. Prevzeli sta nas posebno Chopinovi skladbi: balada op. 52. in nokturno op. 27. št. 2. Čut one usodne tragike, katera je lastna zgodovini Poljske, domovine Chopinove, izrazil je umetnik v baladi pretresljivo, a v nokturnu se ziblje kakor v snu in sanja o bolši bodočnosti. Izredni znamenitosti glasbeni sta bili tudi Sapelnikova in Mendelssohna: „rajanje vil“, v katerih je popolnoma razvil svojo velikansko spretnost. — Radostni čestitamo mlademu rojaku. Takim umetnikom je pot skozi svet odprta; g. Foerster obeta, da bo to pot slavno dovršil. A naj ne pozabi domovine, ki mu ni dala mnogo, a dala mu je vsaj prvo izobrazbo, in jo naj še večkrat razveseli s svojo umetnostjo. — e.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Č. g. Vid Janžekovič pride za kaplana v Čadram, č. g. Alojz Čížek kot pomočnik k Sv. Janžu pri Spodnjem Dravbergu in č. g. Anton Lajnsič, dosedaj provizor na Kalobju, kot kaplan v Poličane.

(Kaznovana nepoštenost.) Dne 28. februarja našel je v Ljubljani A. Sterjan z Grosupljega vložno knjižico mestne hranilnice ter hitel z njo v hra-

nilniški urad zahtevajoč, naj se mu izplača ves denar, ki je vpisan na predloženo knjižico. Toda imel je smolo s svojo goljušijo, kajti lastnica knjižice je vže poprej naznanila, da je knjižica izgubljena in zato so Sterjanu namesto denarja dali luknjo pri derž. sodišču, kjer je obstal, da je knjižico našel v „Zvezdi.“

(Vojaška vest.) Asistentnima zdravnikoma v rezervi imenovana sta doktorja vsega zdravilstva gospod Fr. Kogoj pehotnega polka baron Kuhn številka 17 in gosp. Jos. Simonič pehotnega polka Leopold II. kralj Belgijcev št. 27.

(Imenovanje.) Deželnega sodišča svetnik g. dr. Anton Tušar v Rovinju imenovan je predsednikom okrožnega sodišča.

(Zaupnica grofu Hohenwartu.) V 43. številki „Slovenskega Naroda“ gospod Vinko Jan, občinski svetovalec v Gorjah, preklicuje svoj podpis na zaupnico, katera se grofu Hohenwartu pripravlja v radovljiškem okraju. — On pravi, da je zaupnico podpisal po pomoti. Temu nasproti konstatujemo, da je gospod Vinko Jan podpisal potem, ko mu je gospod župan razložil pomen zaupnice in ko jo je tudi sam prebral. — Gospod Vinko je svoj preklic še le potem „Narodu“ naznanil, ko so ga blejski radikalci k temu pregovorili.

(Domača umetnost.) V izložnem oknu g. Kolmanove prodajalnice na Starem trgu je izpostavljena oljnata slika g. dr. Jerneja Zupanca, odlikovanega s Franc Jožefovim redom, ki jo je naslikal akademični slikar g. L. Grilec. Zelo dobro je pogojena, in to je glavna stvar, karakteristični element; kajti ta obraz je živ. Pri g. Grilecu stoji pač nadarjenost, znanje in pa marljivost na jednaki stopinji. — Slike same ob sebi ne bomo hvalili, ker delo se mora hvaliti samo, a reči moramo vsekakor, da g. Grilec zasluži vse priznanje ter ga mi zbok tega priporočamo p. t. našim čitateljem kar najtopleješe.

(Iz Železnikov.) dne 26. februarja. Nedavno čitali smo v „Slovencu“ razna poročila iz Železnikov, ki pa so se nam zdela bolj površna, zato dostavim tudi jaz nekaj besedij. Še aprila meseca prejšnjega leta podrl se je bil most čez vodovod na fužine v Spodnjih Železnikih, pa kljub temu, da § 26. vodne postave jasno govori, da mora vsaki lastnik čez vodo, napeljavno v svojo korist, vsa javna prehodišča sam napravljati in oskrbovati, se je vendar lastnik odločno uprl, omenjeni most zgraditi na svoje troške. Stvar prišla je v občinskem zboru na dnevni red, čegar član je gorej omenjeni gospod lastnik vodovoda, in, ne vem, zakaj, odločili so odborniki, razven g. župana, da se most čez vodovod stavi na občinske troške. Gospod župan se je temu sklepu uprl, rekši, da je ta odločitev neutemeljena, ker je občini v škodo; zgasil je ukrep odborov davkoplačevalcem, sestavila se je pritožba na deželni odbor, kojo je podpisala večina posestnikov. Čudno se nam zdi, da deželni odbor ne reši te zadeve toliko časa. Mi nečemo delati krivice nobenemu posamezniku, toda po našem mnenju izbrali smo občinske močje zato, da bi delali v korist naše občine, ne pa v korist posameznikov, če so tudi bogati. Toliko za danes; ako to ne bo nič pomagalo, pa še drugi pot kaj več.

(Iz dobrepoljske doline.) S koncem meseca ponehala je tukajšna žandarmerijska postaja, ki se je bila ustanovila za časa, ko so pričeli delati železnico. Prošnja da bi bila stalno tu ostala, ni imela zaželenega učinka. — Letošnji predpust si bodo fantje neke tukajšnje vasi bolje zapomnili kakor drugega. Tukaj je namreč kakor tudi drugod tale navada: Kadar se v vasi kaka ženitbina obhaja, zahtevajo fantje od ženina, da jim neko svoto denarja po velikosti svoje dote plača za pijačo. Ako jim ne postreže, potem sledi nagajanje. Ker jim neki ženin letos ni zadostil dal, zgodilo se je, da so jeli fantje po noči okrog hiše silno razgrajati in razbijati, da so bili svatje notri v velikem strahu in ne življenja varni. Sedaj se imajo nemirneži pred sodiščem v Novem mestu zagovarjati.

(Iz Rovt), 27. februarja. Pri včerajšnji volitvi obč. odbora bil je za ostalo funkcijsko dōbo izvoljen županom Anton Brenčič, po domače Fišter, posestnik iz Rovt Ziberš št. 2.

(Iz Prage), 25. februarja. Češki ulični napisi za Prago so dovoljeni. Upravno sodišče je ovrгло odlok c. kr. namestništva in c. kr. ministerstva kot nepostaven in neutemeljen. V praškem mestnem zboru se je tako sprejel predlog, naj se z obeshanjem čeških napisov prične. — V poštatih ulicah v hiši št. 205-I. so se našli sledovi cerkve sv. Janeza

(ecclesia sv. Joannis in vado). Ladja je 840 m široka in cela cerkev z apsidno vred 1950 m. Cerkev je bila sezidana v XII. stoletju in se omenja v zgodovinskih listinah l. 1320. Pred husitskimi vojskami je bila to farna cerkev. Cesar Ferdinand II. jo je dal dominikancem, leta 1789 je bila prodana za 3000 gld. ter spremenjena v zasebno hišo. Mestni zbor bi jo rad prenovil in ohranil kot zgodovinski spomin. — V prostorih dijaškega društva „Slavia“ se je vršila preiskava in komisija je zaplenila 200 iztisov brošurice, kojo je spisal društveni predsednik. Zagovarjati se bode moral pred sodnijo. — V Plznu so vpisali nekateri delničarji 1.336.000 gld. za tretjo pivovarno, znamenje da ni bila treba plzenjskega piva podražiti. — Mladočeški časopis „Češko-Budejovické Listy“ odločno se ustavlja „Nar. L.“ zastran njih pisarjenja zoper plemstvo. Pišejo doslovno: „Ko pa sami nič ne delamo, bodisi ker ne moremo ali nočemo, kaj naj pomeni boj zoper plemstvo, ker ne more ali noče kakor mi? Premislimo le, kakšen vpliv ima na narod? Koliko ljudij je od njega odvisnih, ljudij omikanih in rodoljubnih, koliko ljudij gre z njim, ker so konservativni, pomislimo, da gre z njim naša inteligentna duhovščina, katera, ako treba, bode ganila ljudi po deželi, kakor tega nobeden praški odvetnik storiti ne more. — V Velikih Čakovicah je nastal grozen požar v sladkornici Schoellerovi. Škoda znaša čez 1 milijon gld. za katero svoto je posestnik zavarovan. — Člani „Omladiny“ so že obsojeni. Ziegloser je dobil 8 let, Čížek 6 let, Waigert 5 let, Sticha tudi, Sule in Sokol 2 in pol leta, Rašin 2 leti, Hajn 1 in pol leta, drugi pa od 14 mesecev do 14 dnij. 8 jih je bilo za nedolžne spoznanih.

(Novo poštno poslopje.) Luckmanova hiša, kjer bode zgrajeno novo poštno poslopje, se je te dni popolnem izpraznila, in se prične takoj rušiti, ker je vreme zelo ugodno. Soditi po načrtih, bode nova gradnja v krasoto Ljubljani. V zadevi nove gradnje pripeljal se je sem predvčerajšnjim z Dunaja dvorni svetnik v trgov. ministerstvu Koch pl. Langentreu.

(S Koroškega.) dne 1. marca: Naši nemški nacionalci so si zbudili zopet novega papirnega buditelja in rešitelja zaspanega nemškega Miheljna. Zove se „Kärntner Nachrichten“. Prva številka je že izšla. Kar na prvem mestu se vnovič napové skrajna borba vsemu, kar se zove slovensko! No, to nas pač ne more več iznenaditi. Saj smo se vendar že tekom let do dobra prepričali, da je vse, kar počnejo oholi naši sosede, v prvi vrsti naperjeno zoper nas. Tako je tudi z novim listom, i ta boriti se če za „nemstvo“ zoper „slovenizem in klerikalizem“. Poznamo že dolgo to pesem, zato se pa tudi zdaj ne zmenimo za-njo toliko, kolikor za — lauski sneg!

(Jugoslovanske novice.) O priliki smrti dr. Račkega je dalmatinski sabor jednoglasno izrazil svoje sožalje jugoslovanski akademiji. Ko je dr. Salvi v imenu italijanašev izjavil, da se tudi italijanska stranka pridružuje sožalju, je nastalo splošno odobravanje in rokopleskanje. — Ruski car se je nadškofu Milinoviću brzojavno zahvalil za iztis poslanega mu staroslovenskega misala. — Duhovništvo spljetske škofije je poslalo na sv. očeta adresu, v kateri branijo staroslovensko liturgijo. Adreso je podpisalo 110 duhovnikov, med njimi mnogo kanonikov. — Nj. Vel. cesar je podaril frančiškanskemu samostanu v Rožatu 300 gld. za vzdrževanje gojencev. Dalje je daroval cerkvi sv. Andreja pri Dubrovniku nov zvon, na katerem se kaže cesarski grb, sv. Frančišek in sv. Jožef, okoli pa napis: Ex dono Piissimi et Magnificentissimi Imperatoris ac Regis Francisci Josephi I., an. Dom. 1893.

(Občinska volitev.) Dne 26. februarja vršila se je volitev občinskih svetovalcev v Šmarji. Za župana je bil izvoljen posestnik Josip Ogorelec z Razdrtega, za svetovalce pa: Matevž Škrjanec iz Šmarije, Janez Tome iz Zaloga in Jak. Kastelic iz Vrha.

(Posnemanja vredno!) Lastnik plavžev v Val-des-Bois na Francoskem je vpeljal v svojih zavodih dobro sredstvo, da se zapravljivosti med mladino postavijo meje. Nobenemu delavcu pod 21. letom starosti se namreč se ne izplača tedenski zaslužek. Priti morajo po denar ali stariši, ali pa jerobi. Od tega časa se je pisančevanje med mladino močno skrčilo. Euaka nar-đba bi i drugod ne bila v škodo.

Ligo+38.

(Stotniki polkovni pobočniki.) Dosedaj je bil polkovni pobočnik navadno kak poročnik ali nadporočnik. Pisarna, kateri je načelnik polkovni po-

bočnik, je središče službenega občevanja vseh štirih batalijonov. Polkovni pobočnik tudi sestavlja polkovna povelja in je v več slučajih polkovnikov svetovalec, torej je pobočnik v polku jako važna oseba. Zato je pa sedanjí vojni minister odredil, da se za pobočnike nastavi stotniki. Ob enem pa ostanejo poročniki, oziroma nadporočniki kakor drugi polkovni pobočniki. Prvi pobočniki bodo povsod spremljali polkovnika v službi, v pisarnah pa vodili pisarije, ki se tičejo častnikov. Drugi pobočnik v miru ne bo de hodil iz pisarne v službo in zatorej tudi ne bo de imel konja. Oskrboval bo de pisarno po stotnikovem navodilu, če pa stotnika ne bo de doma, jo pa tudi vodil. V maju letos se imenujejo pri vseh polkih v Galiciji že stotniki za polkovne pobočnike, pozneje se to izvrši pri drugih polkih.

(Nesrečna ulica.) V teku jednega leta gorelo je v Coroninijevi ulici v Gorici trikrat. Pretečeno nedeljo je zgorel hlev v vrednosti 200 gld. Brza pomoč je ogenj omejila.

(Dar.) C. g. vpok. župnik Anton Jakšič je svoje posestvo blizu Krškega podaril redu usmiljenih bratov v Novem mestu.

(Tečaj za deška rokotvorna dela na Dunaju.) Ta v izobražbo učiteljev za napominana rokotvorna dela namenjeni (VII.) tečaj na Dunaji, prične se letos kakor običajno med počitnicami. — z dnem 17. julija ter traje do 21. avgusta. Pouk je brezplačen. — Oglasila so doposlali do 15. junija letos načelniku dotičnega društva Aleksandru Riss, (Wien, VII. Burggasse 98.)

(Vikarjem v Biljah na Goriškem) je imenovan č. g. Anton Pahor, bivši vikar na Gorenjem polju soški dolini. Ko nastopi službo novi vikar, pride v Gorico za kornega vikarja biljenski gosp. kaplan Andrej Pavlica.

(Škrlatica) pokazala se je zadnji čas tudi mej šolsko mladino na Barju. Dozdaj je znanih sedem slučajev, kakor hitro pa se bo de bolezen bolj razširila, prenehalo se bo de s poukom. V sanitarnem oziru se je vse potrebno ukrenilo.

(Notarijat v Cirknici.) Prihodnji mesec prične poslovati v Cirknici novoimenovani notar.

(Tujci in promet, pa slovensko gledališče v Ljubljani.) V prospeh prometa po tujcih storila je mestna občina dozdaj že par korakov in podpira to važno zadevo kolikor moč tudi gmotno. — Pri večerajšnji slovenski gledališki predstavi pa smo opazili, da je novo deželno gledališče mnogo premajhno, kadar pritisnejo zunanji slovenski gostje, kakor pri sinočni predstavi opere „Prodana nevesta“, pri kateri se je gori omenjeni nedostatek že znatneje pokazal.

Društva.

(Akademično društvo „Triglav“.) Vabilo k koncertu, katerega priredi akademično društvo „Triglav“ s sodelovanjem akademičnega društva „Hrvatska“ dne 6. marca 1894 Lokal: Puntigamer Bierhalle. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 50 kr. Dijaki prosti. — Vspored: 1. Gounod-Miletič: „Faust-Potpourri“. Tamburaški zbor. 2. J. pl. Zajc: „Dijaška“. Moški zbor. 3. V. Lisinski-Crlenjak: „Predivo je prela“. Tamburaški zbor. 4. Gj. Eisenhut: „San“. Kvintet. 5. Smetana-Farkaš: „Koračnica“ iz opere „Prodana nevesta“. Tamburaški zbor. 6. Gj. Eisenhut: „Ustaj rode“. Moški zbor. 7. V. Lžičar-Crlenjak: „Slava mladosti“. Tamburaški zbor. 8. A. Hajdrih: „Cerkvica“. Kvartet. 9. S. Bosiljevac: „Za barjakom“. Tamburaški zbor. 10. A. Hajdrih: „Adrijansko morje“. Moški zbor.

(Slovensko bralno društvo v Škofji Loki.) Vsi p. n. gospodje udje Slov. bralnega društva v Škofji Loki se uljudno vabijo k zabavnemu

večeru, kateri bo de v nedeljo 4. sušca, v svojih prostorih. Vspored: Govor, deklamacija, petje in prosta zabava. Začetek ob 7 uri zvečer. Vstopnina prosta. Gosp. udje smejo svoje prijatelje neude k temu zabavnemu večeru vpeljati. Odbor.

Narodno gospodarstvo.

Davki.

(Poročilo poslanca V. Pfeifferja v deželnem zboru.)

§ 2. letnega poročila pod naslovom „davki“, pripadajo 4 marg. številke.

Prva marg. številka peča se z deželnega zbora sklepom z dne 13. maja 1893. V smislu tega sklepa naprosil je deželni odbor vrhovno finančno oblast, da privoli odpis zemljiškega davka vsled izvanredne dolgotrajne pomladne suše l. 1893.

Vspreh te vloge ni poznan.

Nasvèt: Vis. dež. zbor naj sklene:

Marg. štev. 1. se vzame na znanje.

Iz druge marg. številke je razvidno, da so se malim davkoplačevalcem pri izterjevanju davkov leta 1893 dovolile tiste olajšave, kakor l. 1892. Te olajšave obstojé v tem, da se opominjevalne pristojbine po 1 gld. 5 kr. znižajo na 10 kr. pri onih davkoplačevalcih, katerih skupni davek na leto ne presega v Ljubljani 6 gld., v gorenjskih in notranjskih okrajih 10 gld., v dolenjskih okrajih pa 12 gld.

Vsleh teh olajšav zmanjšuje se znesek izterjevalnih stroškov leto za letom n. pr. od 42.000 gld. l. 1881, na 32.042 gld. l. 1891 in na 31.706 gld. l. 1892; želeli je, da bi ta rubrika sploh nehala. Nasvetujem v imenu odseka za l. p., da vis. dež. zbor izvoli na znanje vzeti marg. štev. 2.

Tretja marg. številka podaja izkaz davkov z deželnimi in okrajnimi prikladami vred, ki so se odpisale l. 1892 vsled uim.

Po tem izkazu odpisalo se je l. 1892 davka in omenjenih naklad 35.174 gld. 28 kr. nasproti znesku l. 1891 17.802 „ 19 „ tedaj l. 1892 več za okroglih 7370 „ — „

Največ davka odpisalo se je okraju krškem namreč 5696 gld. 18 kr. potem okraju črnomaljskem 3243 „ — „ kateremu sledi Logatec z 2300 „ 32 „ kostanjeviški okraj z 2159 „ 83 „ in drugi okraji po vrsti.

Kranjska Gora z 2 „ 99 „ najmanjšo svoto.

Samo 4 okraji: Idrija, Loka, Lož, Vrhnika so bili v tako srečnem položaju, da se jim ni trebalo posluževati olajšav zakona z dne 6. junija 1888, drž. zak. št. 81.

Po tem izkazu odpisaval se je davek vsled uim po toči, povodnji v smislu zak. z dne 6. jun. 1888 in vsled poškodovanja po hudi uri v smislu zakona z dne 3. oktobra 1891.

Tedaj nasvetujem v imenu odseka za l. p.: visoki deželni zbor naj sklene marg. št. 3. vzeti na znanje.

Ta izkaz podaja nam svoto cas. davka, z dež. in okrajnimi zdravstvenimi prikladami, potem potrebščino kupčijske zbornice.

Tukaj izkazanim davščinam, ki jih plačuje kranjska dežela, prišteti je še občinske, šolske, cestne in druge naklade v § 5. letnega poročila, kolikor presegajo 15%. (Konec sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 2. marca. Finančni minister je danes v zbornici poslancev odgovoril na interpelacijo zaradi Ferlesa. On obžaluje, da se ni pravočasno naznanilo ministerstvu,

kako živi Ferles. Sam je seveda znal vse skriti, kar bi utegnilo vzbujati nezaupanje. Da ima žena kakega blagajničnega uradnika kavarno, to tudi ni dopustljivo. Govoriti se ne more, da bi bili nadzorstveni organi postopali namenu primerno. Natančna preiskava se je začela. Krivi uradniki se pokličejo na odgovor. Nadzorstvu pri državnih blagajnicah že dolgo finančno ministerstvo obrača vso pozornost.

Berlin, 2. marca. Nemški državni zbor izročil je rusko trgovsko pogodbo proti glasom svobodomiselnih stranke in socijalistov po daljši debati odseku.

Pariz, 2. marca. Predsednik Carnot je brzojavno pozdravil cesarja avstrijskega, ki je prišel na francoska tla. Cesar se je prijazno zahvalil.

Rio de Janeiro, 1. marca. Pri današnji volitvi predsednika voljen bo de najbrž predsednik senatu dr. de Moracs, ker ni nobene organizovane opozicije. Volilni izid se naznani v maju, ko se snide kongres. Danes so volitve za kongres. Mesto je mirno.

Umrli so:

27. februarija. Uršula Ciber, posestnikova hči. 5 let Karolinska zemlja 18 škrlatica.

28. februarija. Ludmila Hail, železniškega uradnika vdova, 73 let. Dunajska cesta 25; ostarelost.

Tujci.

28. februarija.

Pri **Maliču**: Baronica pl. Popper, Prix, Winter, Deutsch, Haadenböck, Faker, Siegl, Tomman, Seidler, z Dunaja. — Casper iz Kočevja. — Daner, Pammer iz Trsta. — Repinc iz Prema. — Katnič iz Reke. — Mayr iz Terbovlj. — Šarc iz Postojne. — Heinrich, izdelovalec klavirjev iz Gradca. — W. pl. Putik iz Beljaka. — Božič iz Maribora.

Pri **Štani**: Adolf Praseh c. kr. nadzornik. Fischer, Plochmann, Joks, Hermann z Dunaja. — Gates iz Kostanjevice. — Kandzia iz Lipskega. — Spitz z Ogerskega. — Josef Bengo s soprogo iz Budimpešte. — Gutheim iz Elberfelda. — Karol pl. Kiss iz Varazdina. — Jenič zasebnik iz Novega Mesta. — Šupuk iz Astrahana. Pibrout iz Kroke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Fr. Zarda iz Tabora. — Maria Prettnier iz Celja. — Sket iz Ribnice. — Končnik iz Solnograda.

Pri **avstrijskem caru**: Grebenc iz Velikik Lašč. — Jakša iz Loke.

Pri **bavarskem dvoru**: Zwar Johann in Kranja. — Kriche iz Stare Loke. — Tertin, Braune iz Kočevja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	737 8	— 3 6	sl. szap.	jasno	
29. u. pop.	739 1	13 2	sl. vzh.	„	0 00
9. u. zvec.	740 5	6 0	sl. vzh.	„	

Srednja temperatura 7-6 za 6-0° nad normalom

Zahvala.

121 (1)

Vsem cenjenim gg. prijateljem in znancem, ki so o priliki smrti mojega nepozabljivega, zdaj v Bogu počivajočega soproga; gospoda

Marka Kovšce

izkazali svoje blagodejno sočutje in dragemu pokojniku izkazali zadnjo čast, zlasti pa predrag. gosp. okraj. glavarju radovljiškemu, gosp. nadzorniku prof. Levcu, velečastiti duhovščini, vsem gg. učiteljem, gg. odbornikom občine Kropa, požarni brambi, gg. dacarjem, dragim prebivalcem občine Kropa, sočutnim okoličanom za mnogobrojno udeležbo pri sprevedu dalje vsem darovateljem krasnih vencev, gospodom pevcem za ganljivo petje, sploh vsem vkup in vsakemu posebej izrekam tem potom svojo najpriskrnejšo zahvalo.

V Kropi, dné 27. svečana 1894.

Helena Kovšca.

Dunajska borza.

Dne 2. marolija.	
Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld 45 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 20 „
Zlata renta 4%, davka prosta	120 „ 25 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	98 „ — „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1023 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	367 „ 60 „
London, 10 funtov strl.	124 „ 80 „
Napoleonondor (20 fr.)	9 „ 91 „
Cesarski cekini	5 „ 89 „
Nemških mark 100	61 „ 02 1/2 „

Dne 1. marolija.	
Ogerska zlata renta 4%	118 zld. — kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 „ 5 „
4% državne srečke l. 1864. 250 gld	148 „ — „
5% državne srečke l. 1860. 100 gld	159 „ 50 „
Državne srečke l. 1864. 100 gld	106 „ — „
Zastavna pisma avstr. obr. zem. kred. banke 4%	98 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	97 „ 60 „
Kreditne srečke 100 zld	197 „ — „
St. Genois srečke 40 zld	70 „ 50 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	144 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 „ 75 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ 25 „
Salmove srečke, 40 gld.	72 „ 50 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 „ 50 „
Ljubljanske srečke	24 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 „ 75 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2945	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 „ 50 „
Papirnih rubeljev 100	134 „ — „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Meniarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.